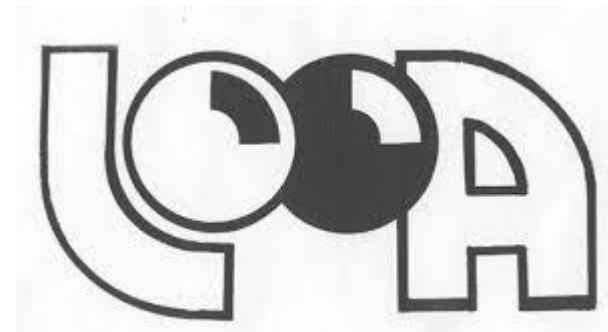

Progresīvo lēcu problēmsituācijas un to risinājumi

Jeļena Stūriška
18.02.2024

OO VISION

Katras beigas ir jauns sākums

Neapmierinātības noteicošais faktors ir kultūra:

- Veltiet klientam vairāk laika!
- Rūpīgāk veiciet pārbaudi!
- Klausieties ļoti uzmanīgi!

“Mums ir divas ausis un viena mute, tātad mums ir jāklausās divtik vairāk kā runājam” (Epiktēts 55. -135. g.m.ē.)

Jāklūst par uzticamu avotu:

1. Pārlieciniet pacientu, ka jūs zināt, ko viņš vēlas
2. Pārlieciniet pacientu, ka jūs vēlaties to pašu, ko viņš vēlas
3. Dodiet pacientam to, ko viņš vēlas
4. Paskaidrojiet, ka jūs sniežat pacientam to, ko viņš vēlas
5. Nemāniet, neizpušķojiet, nepārdodiet brīnumus

!!! Atkārtojiet 1 – 5 daudzu gadu garumā

Sarunājoties ar pacientu jāizstāsta, kā jāskatās progresīvās brillēs. Brīdiniet, ka 1 - 2 nedēļas ir adaptācijas periods un ka nedrīkst pārmaiņu lietot vecās un jaunās brilles.

Veiksmīgam iznākumam

Progresīvo brīļu lietošanu labāk uzsākt jau pie mazie ADD. Ja sāks virs 1.50 ADD pirmo reizi, tad pieradīs, bet iespējams ar mazāku gandarījumu.

Pie ADD maiņas uz lielāku, labāk ņemt uzlabotāku lēcu (ar plašākām zonām).

Jautājam, vai un cik ekrānus lieto, kāds ir dators (stacionārais vai portatīvais). Iespējams, ka progresīvās brilles tam nav piemērotas.

Pārbaudot panesamību, lūgt pastaigāt, lai saprastu, vai ir ērti. Ja pieejamas progresīvās demo lēcas, izmantot tās.

Pirms veic augstuma atzīmes pieregulēt un pielocīt ietvaru. Paskatīties, kā veiktās atzīmes izkatās dabīgā pozā (kad pieceļas, pastaigā).

levērot mazākā, bet pietiekama ADD principu!

Iepriekšējās korekcijas nozīme

Īpaši jāuzmanās un jāapdomā, vai mainīt korekciju vairāk kā par:

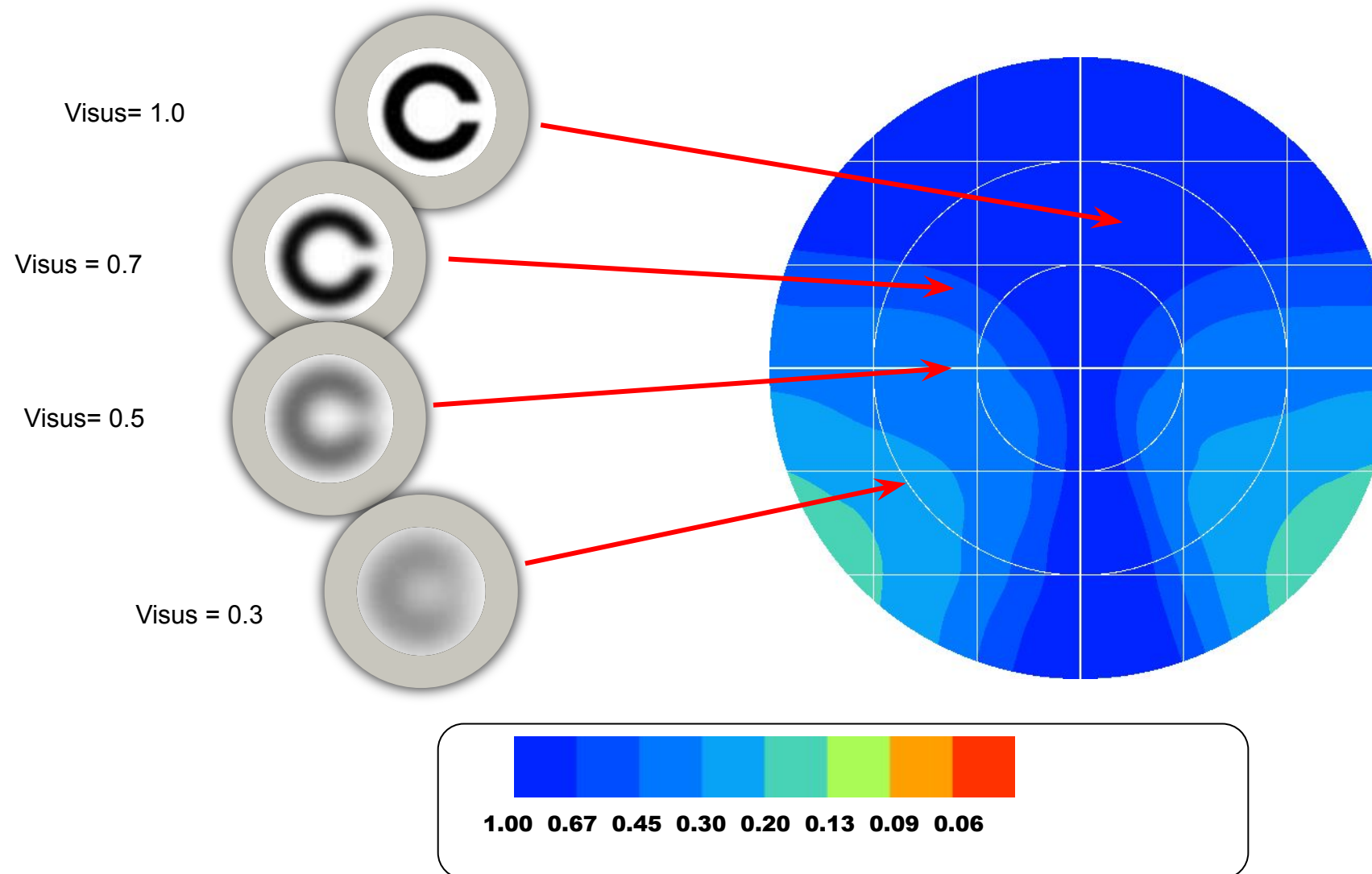
- 0,75 D sfēru
- 0,50 D / 0,75 D cilindru
- 10 grādiem asi
- 0,75 D aditīva lielumu
- 0,75 D anizotropijas korekcijas palielināšana

Causes of the complaint	Error of Rx Patient N=200 (% of total 302 causes)	Fail to adapt to accurate Rx Patient N=42 (% of total 54 causes)
Over-plussed	58 (19%)	3 (6%)
Under-minused	28 (9%)	3 (6%)
Under-plussed	14 (5%)	5 (9%)
Over-minused	19 (6%)	2 (4%)
Cylinder changes	109 (36%)	25 (46%)
Add too high	27 (9%)	3 (6%)
Add too low	11 (4%)	2 (4%)
Anisometropia change	22 (7%)	9 (17%)
Prism	14 (5%)	2 (4%)
Total	302 (100%)	54 (100%)

Gados vecākiem pacientiem rūpīgi jāapsver slīpo cilindru maiņa, jo tas ir bieži sastopams nepanesības cēlonis.

Jānoskaidro, kāda bija iepriekšējā korekcija un kādas progresīvās lēcas lietotas!

Attēla kvalitāte progresīvā lēcā

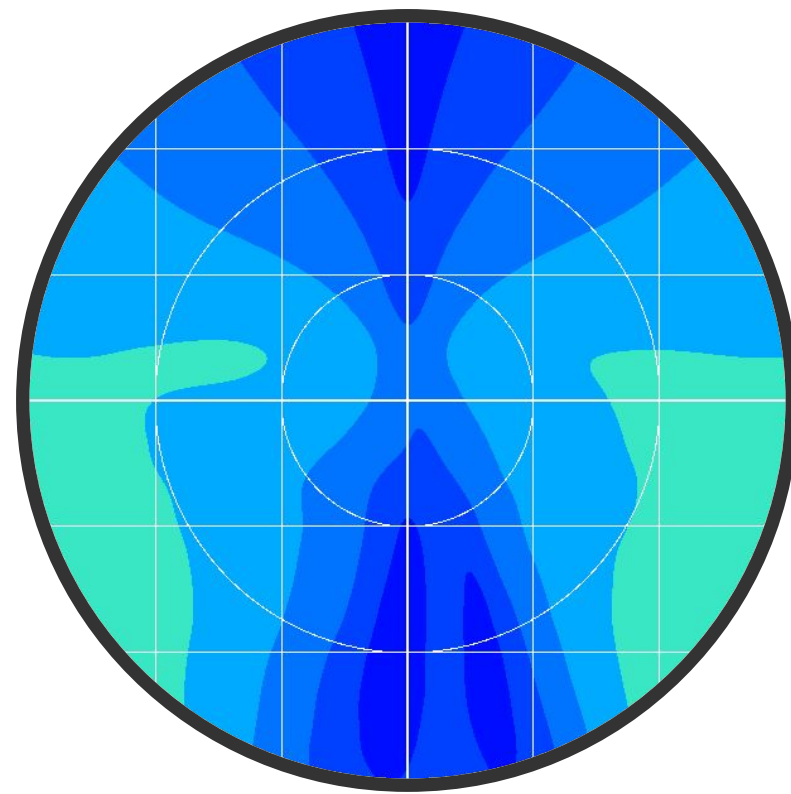
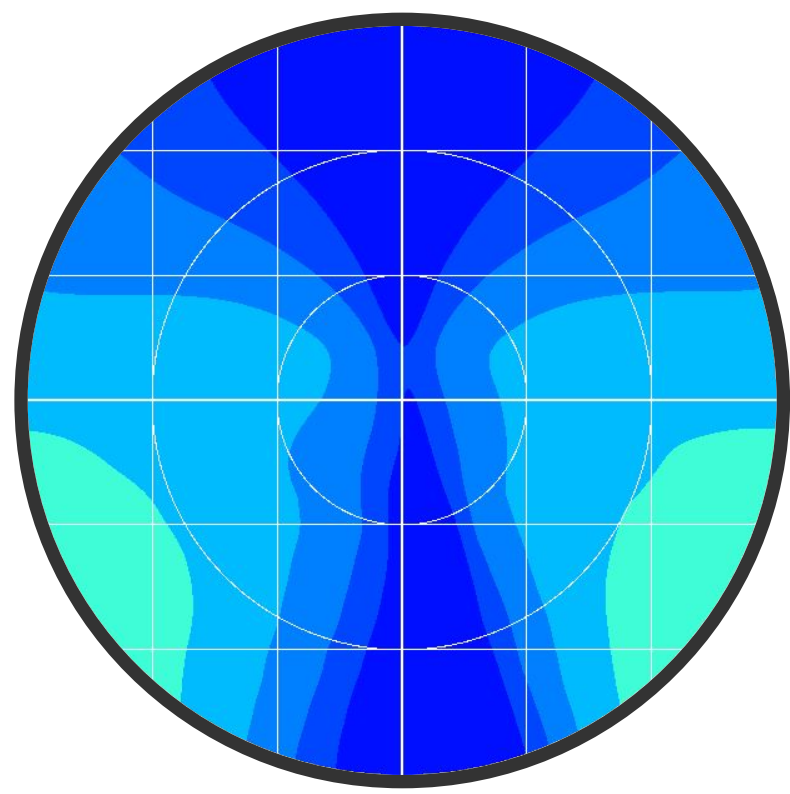
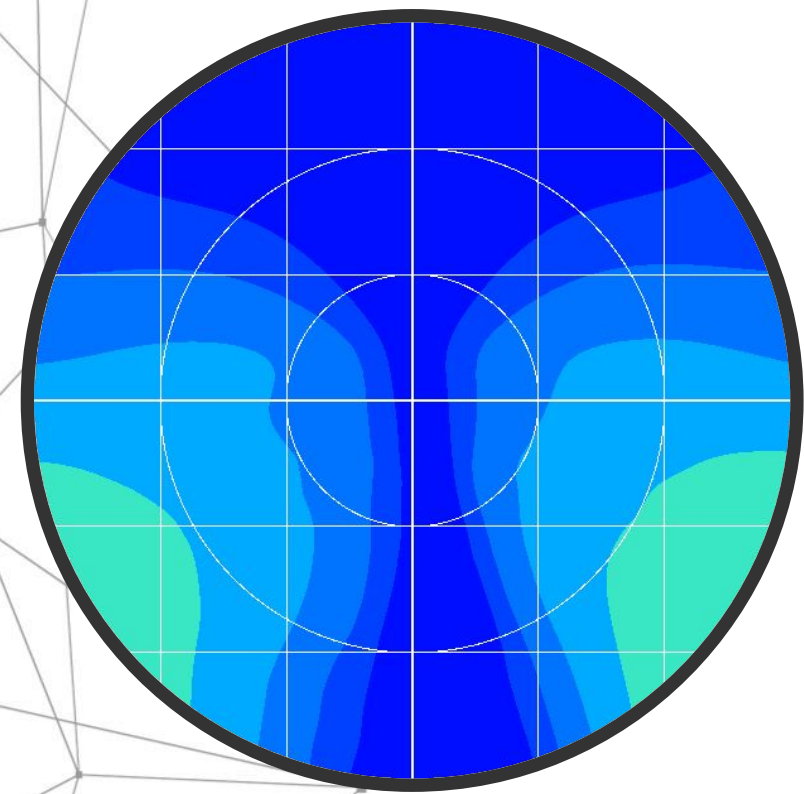

Par stipru “+”

Refrakcija +0.75D sf
Add 2.50

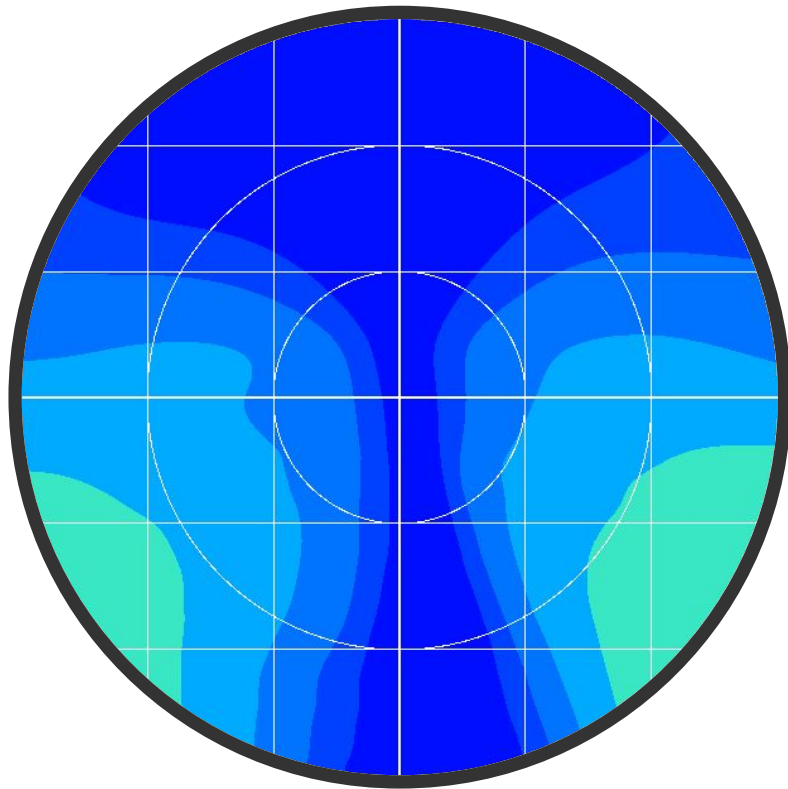
Brilles +1.00D sf
Add 2.50

Brilles +1.25D sf
Add 2.50

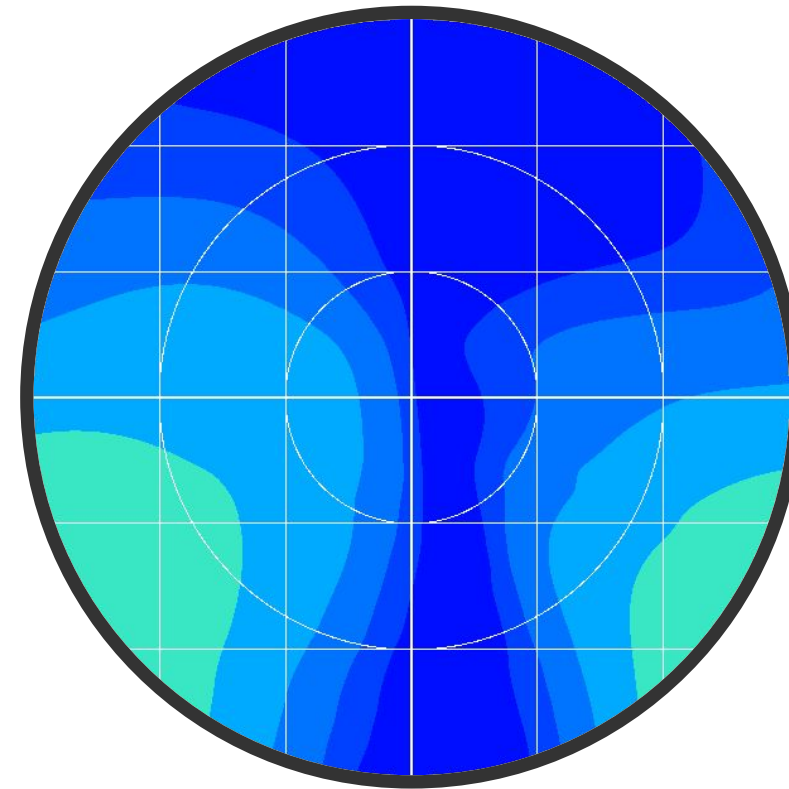

Efekts, ja nav nepieciešamās astigmātisma korekcijas

Refrakcija +1.25D sf - 0.50D cyl * 135°
Add 2.50

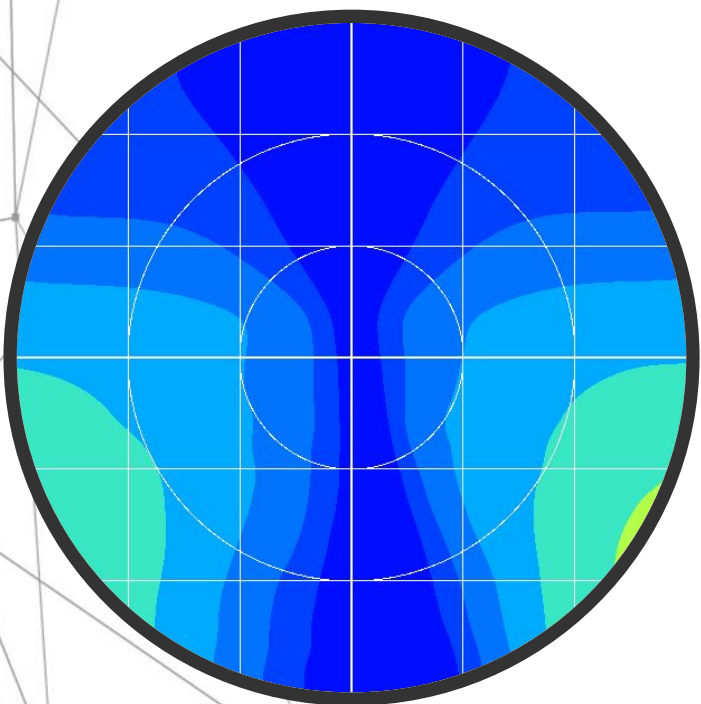

Brilles +1.00D sf
Add 2.50

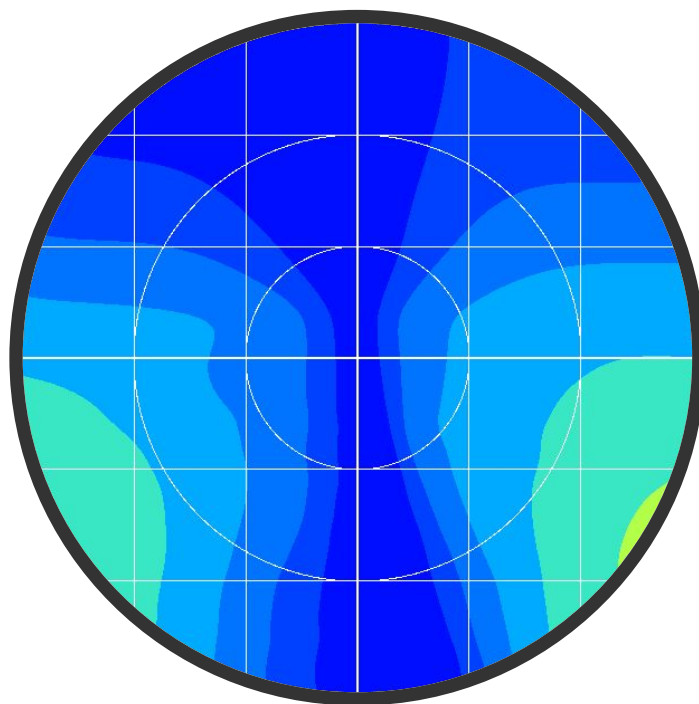

Nepareiza cilindra ass ietekme

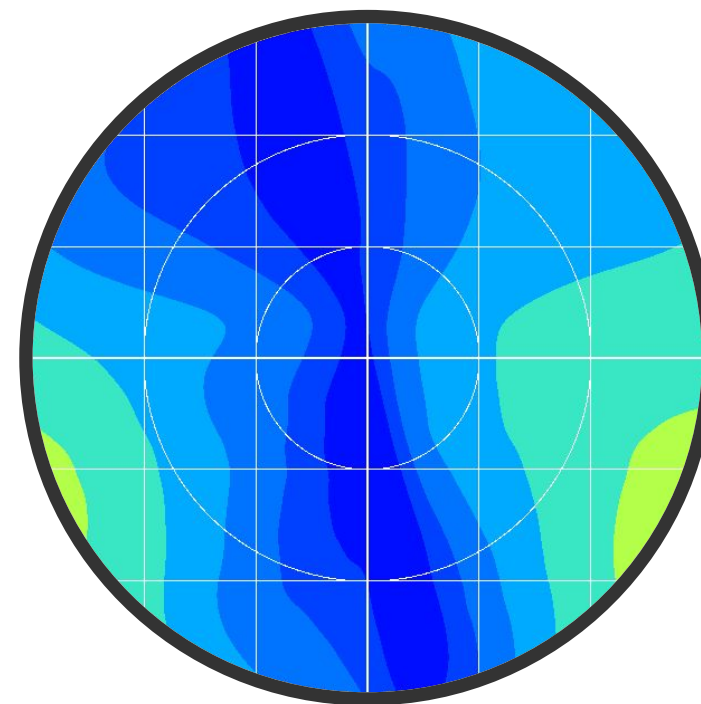
Refrakcija 0.00D sf -1.00D cyl * 90°
Add 2.50

Brilles 0.00D sf -1.00D cyl * 100°
Add 2.50

Brilles 0.00D sf -1.00D cyl * 105°
Add 2.50

Redzes traucējumi tālumā.

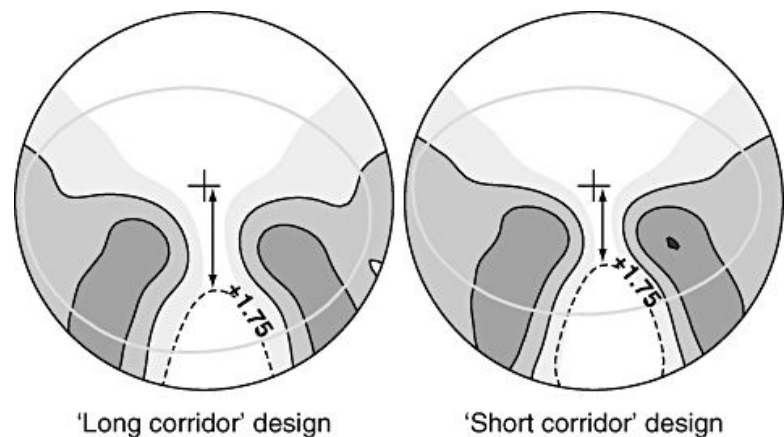
Skata lauki paliek nemainīgi, bet ar pastiprinātu formu izkropļojumu un attēla "peldēšanu".

Pagriežot galvu pa labi vai pa kreisi, atrod skaidrāku attēlu

Koridora izvēle

Izvēles kritēriju secīgi soļi:

1. Pārbauda, kāds maksimālais koridors ieiet
2. Vai ir anizotropija? - ja ir, tad īsākais koridors
3. Iepriekšējā korekcija - tuvu iepriekšējam koridoram, ja zināms
4. Ametrotijas veids (miopam - īsāku labāk; hipermetropam - garāku koridoru)
5. ADD lielums (ja lielāks ADD gribam nedaudz garāku koridoru)

Garāku koridoru izvēlas:

- Strādājot ar datora ekrānu (izvairieties no īsiem koridoriem)
- Ja lasot nolaiž acis, nevis galvu
- Ja ADD ir lielāks par 2.0 D jāizvairās no īsiem koridoriem.

Īso koridoru izvēlas:

- Ja lasot izteikti nolaiž galvu
- Pēc ilgstošas bifokālo brīļu lietošanas
- Anizotropijas gadījumā

Ja pirmās progresīvās brilles, labāk izvēlēties vidējo koridoru (ap "18").

Inset - tuvuma zonas izvietojums

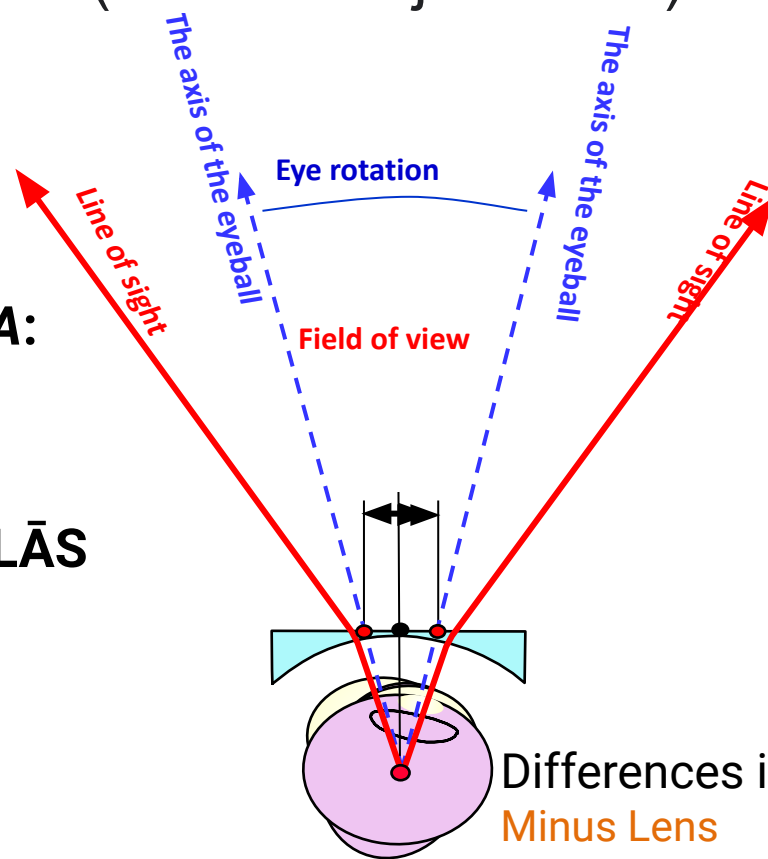
Tas ir atkarīgs no:

- lēcas stipruma (miopam nepieciešams mazāks inset, bet hipermetropam lielāks)
- PD (piem. PD=70 nepieciešams lielāks inset, PD= 58 mazāks)
- lasīšanas attāluma (individuālajās lēcās)

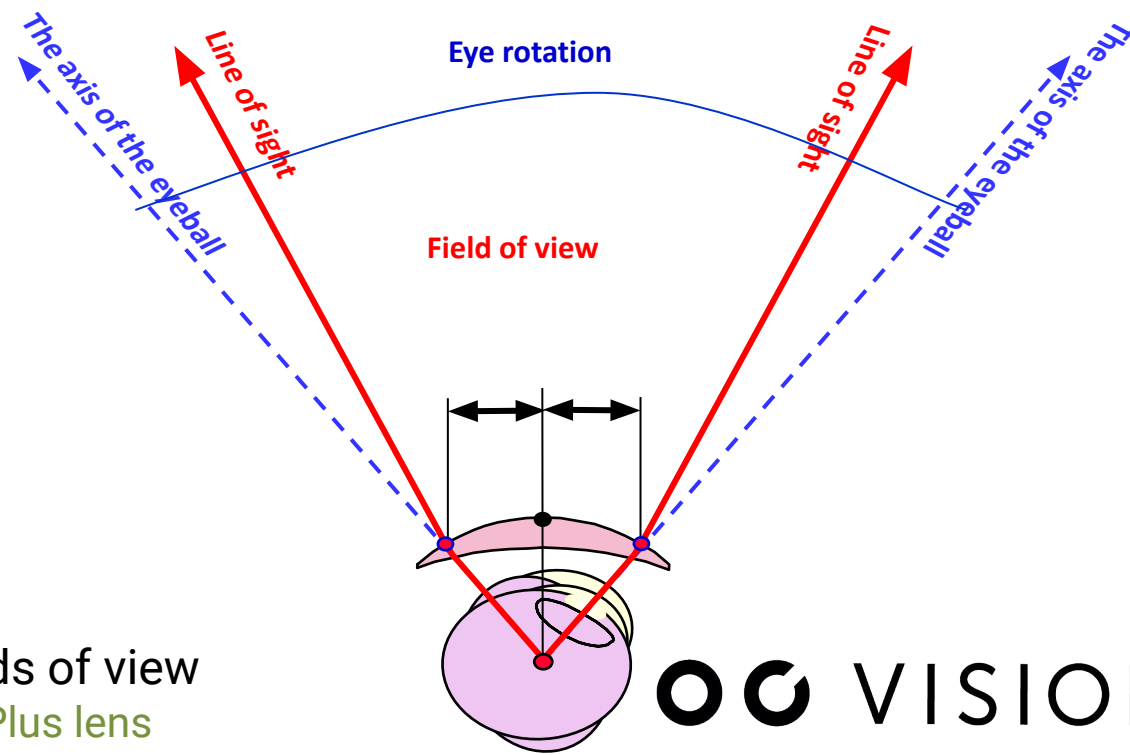
Standarta variantā:

- insets ir 2 vai 2.5 mm
- atbilst PD 62 - 66
- atbilst lēcu stiprumam no +2.00 līdz -3.00

**SŪDZĪBAS PIE
NEATBILSTOŠA INSETA:
- NOGURST
- NAV ĒRTI
- GRIB MONOFOKĀLĀS
BRILLES**

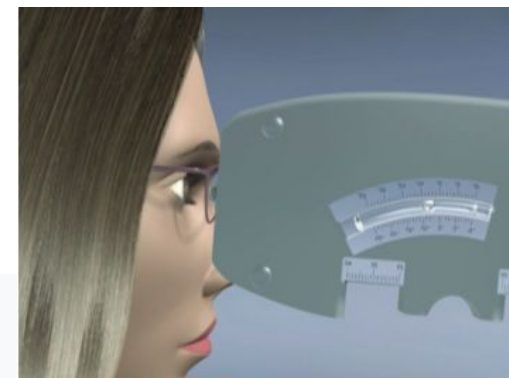

Differences in fields of view
Minus Lens Plus lens

VISION

Pantoskopiskais leņķis

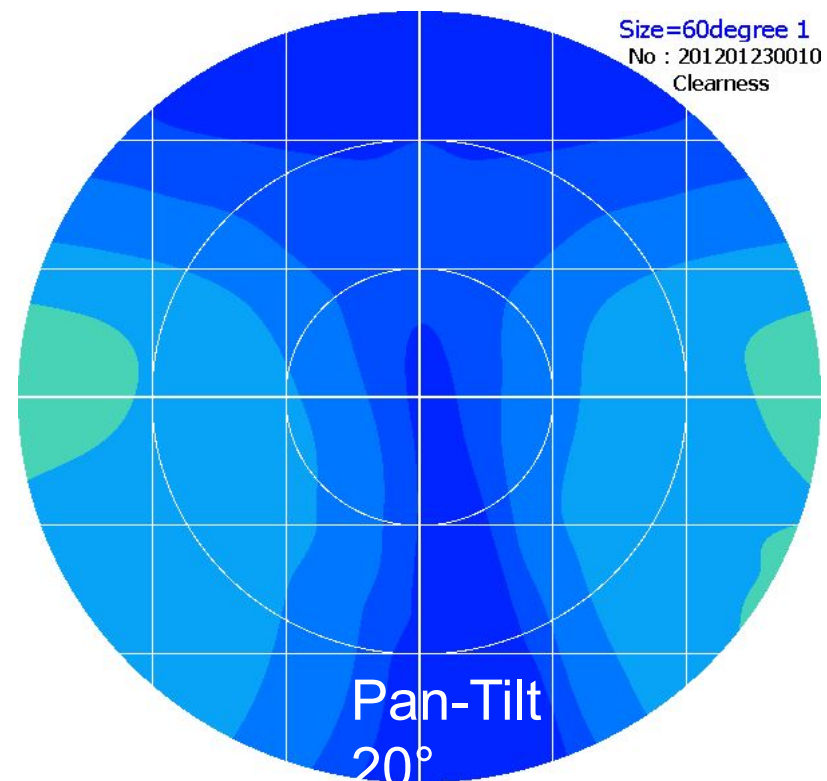
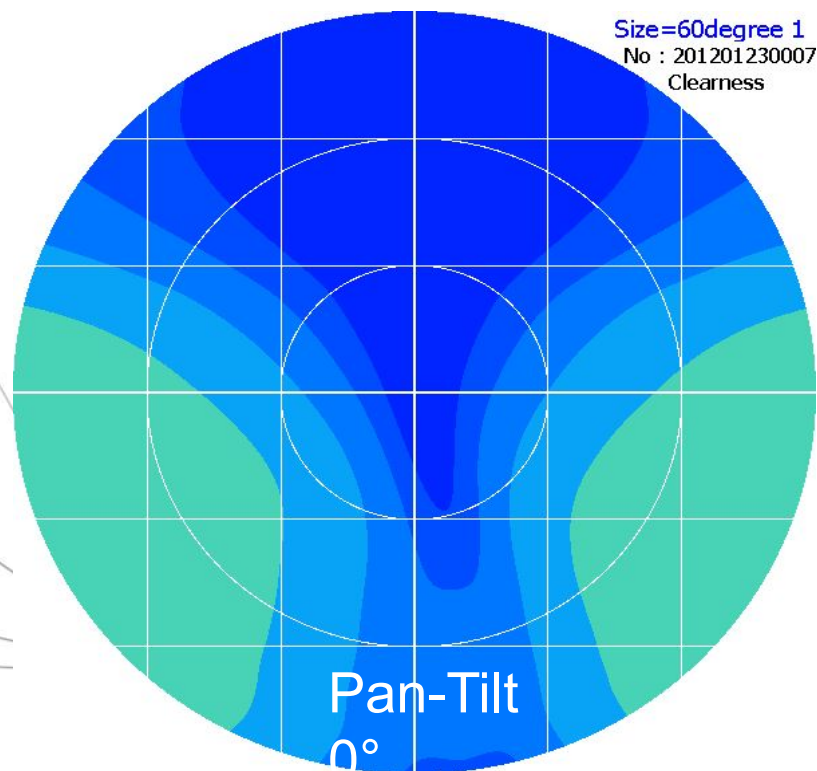

Nepietiekams pantoskopiskais leņķis:

- Tuvākās zonas sašaurināšanās
- Grīdas izliekums
- Neērti staigāt pa kāpnēm

Pārāk liels pantoskopiskais leņķis:

- Vispārēja šūpošanās sajūta perifērijā
- Šaurāka tālā zona

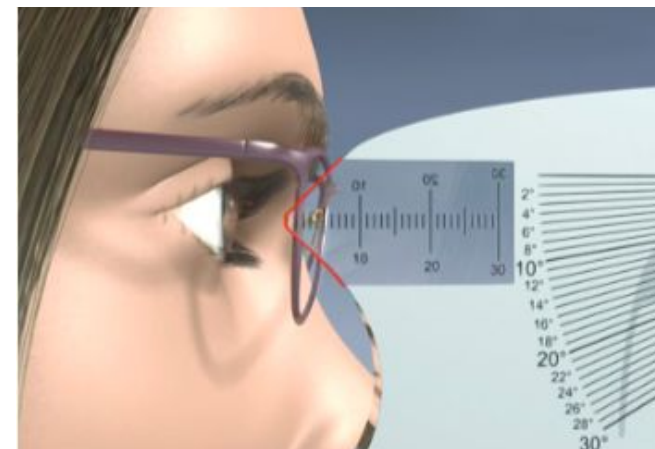

Pamatā ap 8 - 12 grādiem

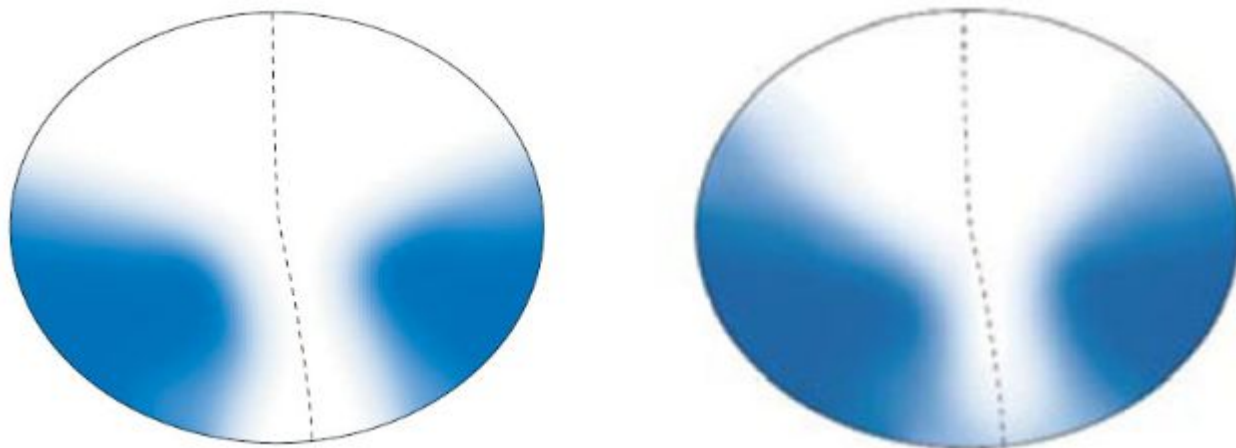
Vertex

Mainoties *vertex* attālumam:

- Mainās lēcu optiskais stiprums
- Palielinās aberāciju apjoms
- Samazinās redzamības zonu izmēri

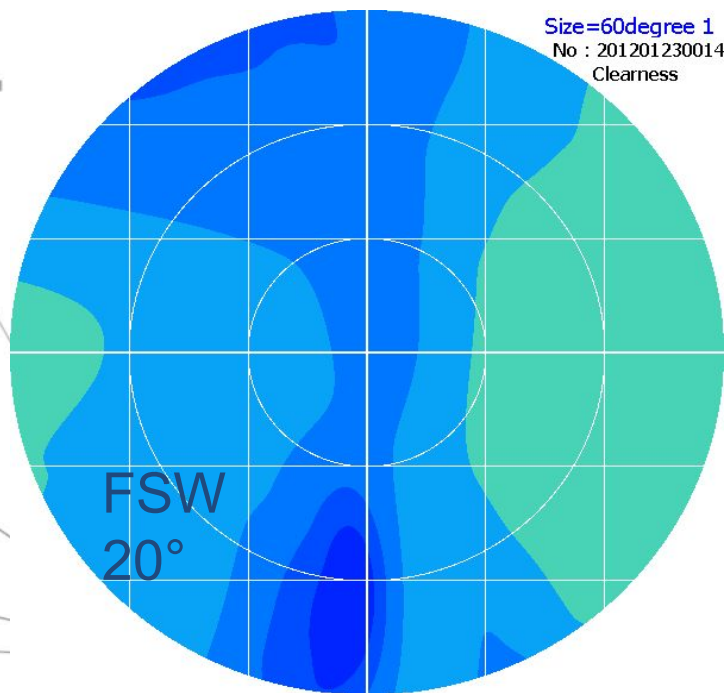
Pamatā ap 12-14 mm

Ietvara izliekuma leņķis (Wrap leņķis)

Wrap leņķa izmaiņu ietekme:

- Mainās progresīvās lēcas zonu simetrija
- Parādās horizontāla dekompensēta prizma, ko acij ir ļoti grūti kompensēt

Sūdzības:

- Redzes dubultošanās
- Grūtības novērtēt attālumu līdz priekšmetiem
- galvassāpes
- diskomforts

Standartā ap 10 grādiem

Pierašanas problēmu risinājumi

1. Noskaidrot valkātāja sūdzības

Kados apstākļos tās izpaužas? Cik bieži tās izjūt? Kādā skatīšanās attālumā to izjūt? Kā pats valkātājs to risina, lai atvieglotu lietošanu? U.t.t.)

2. Izmērīt lēcas

Tāluma un tuvuma stiprumu, kā arī pārbaudīt ADD, PD

3. Atjaunot atzīmes uz lēcas

Tāluma centrācijas krusts un tuvuma zonas aplītis

4. Pārbaudīt, vai lēcas iecentrētas pareizi

Novērtē arī kad brilles ir uz sejas

5. Novērtēt ietvara pozīciju uz sejas

Ietvara vertikālā un horizontālā pozīcija uz sejas, tā stabilitāte un pantoskopiskais leņķis

6. Precizēt recepti

Novērtēt tāluma un tuvuma redzes asumu un precizēt ADD atbilstību

Progresīvo briļļu problēmu risinājumi (1)

Lai lasītu, jāpaceļ galva vai brilles

- pieregulēt ietvaru, lai tas paceļas augstāk
- piereregulēt deguna spilventiņus tuvāk vienu otram
- samazināt pantoskopisko leņķi
- ja nepieciešams, montēt jaunās lēcas augstāk
- palielināt tāluma (“+”) stiprumu vai ADD lielumu
- iespējams, nepieciešamas lēcas ar īsāku koridoru
- jāņem pacientam ierasta dizaina lēcas

Lai redzētu tālumā, nepieciešams nolaist galvu vai brilles

Tāluma redze ir nedaudz neskaidra

- pieregulēt ietvaru, lai tas nolaižas zemāk
- deguna spilventiņus noregulēt platāk
- palielināt pantoskopisko leņķi
- ja nepieciešams, montēt jaunās lēcas zemāk
- samazināt tāluma (“+”) stiprumu vai ADD lielumu

Progresīvo briļļu problēmu risinājumi (2)

Lai redzētu tālumā, ceļ galvu uz augšu

- palielināt hipermetropijas korekciju
- samazināt miopija korekciju
- pārbaudīt, vai lēcas pareizi iecentrētas

Jānoliec galva slīpi, lai skaidri redzētu

- pier Regulēt ietvaru
- mainīt centrējumu (PD, augstums)
- pārbaudīt astigmātismu

Lai labāk redzētu, skatās caur sānu

Lai labāk redzētu lasāmo materiālu, pārvieto to uz sāniem

- nepareizi iemontētas lēcas (pārdaudīt monokulāro PD un centrācijas atbilstību)

Progresīvo briļļu problēmu risinājumi (3)

Ļoti šaura tuvuma redzes zona

Nogurums pēc ilgstoša tuvuma darba

- pārbaudīt PD
- pārbaudīt, vai augstums nav par zemu
- samazināt ADD
- samazināt ADD un palielināt tāluma (“+”) stiprumu
- pārbaudīt astigmātismu
- palielināt pantoskopisko leņķi un samazināt *vertex* attālumu
- mainīt centrējumu, montēt jaunās lēcas augstāk

Skatoties tuvumā redze miglojas

- pārbaudīt PD
- pārbaudīt, vai augstums nav par zemu
- pier Regulēt ietvaru un palielināt pantoskopisko leņķi
- precizēt recepti

Progresīvo briļļu problēmu risinājumi (4)

Sānu redze nefokusējas

Perifērā redze miglaina un kustīga

- palielināt (izliekt) ietvara *wrap* leņķi
- samazināt *vertex* attālumu
- pārbaudīt labās un kreisās lēcas balansu
- samazināt tāluma (“+”) stiprumu
- samazināt ADD
- pārbaudīt tāluma PD un mainīt centrējumu
- pārbaudīt pantoskopisko leņķi (palielināt)

Redz dubultā tālumā vai tuvumā, vai abos attālumos

- pārbaudīt centrēšanu (tāluma un tuvuma PD un augstumu)
- pārbaudīt tāluma un tuvuma stiprumu, astigmātismu un balansu starp labo un kreiso aci
- pārbaudīt *wrap* un pantoskopisko leņķi
- salīdzināt ar iepriekšējām brillēm

Progresīvo briļļu problēmu risinājumi (5)

Novēro gaismas avotu dubultošanos

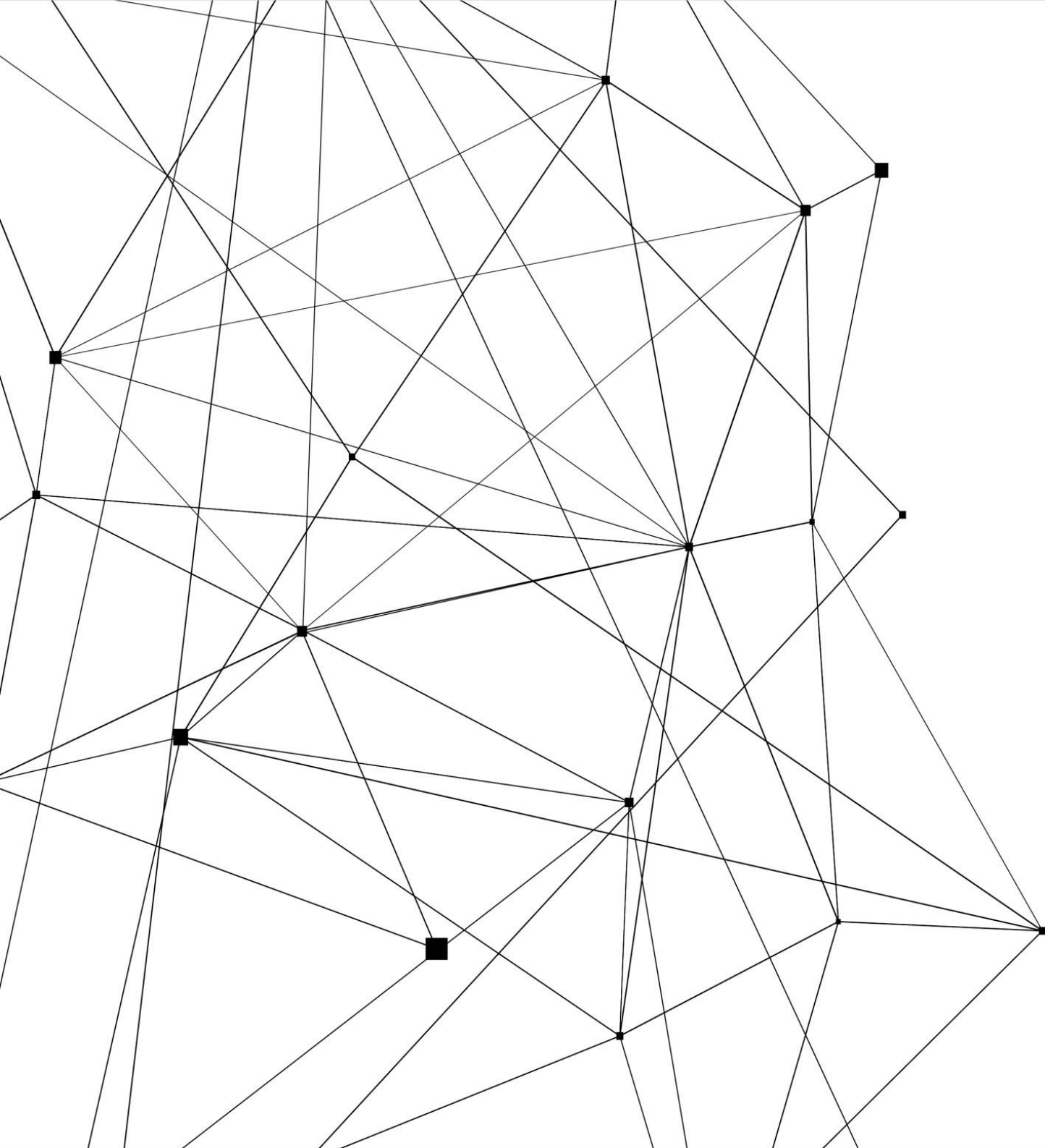
- pārbaudīt astigmātismu
- pārbaudiet heteroforiju
- izgatavot jaunas lēcas ar dzidrināto pārklājumu

Novēro līniju kropļojumu

- pārbaudīt astigmātismu
- samazināt ADD
- pārbaudīt centrēšanu (tāluma un tuvuma PD un augstumu atbilstību)
- pieregulēt ietvaru, lai tas paceļas augstāk, vai jaunās lēcas montēt augstāk

Izjūt dedzināšanu, niezes sajūtu un acu nogurumu

- pārbaudīt centrēšanu (tāluma un tuvuma PD un augstumu atbilstību)
- pārbaudīt tāluma un tuvuma stiprumu, astigmātismu un balansu starp labo un kreiso aci
- salīdzināt ar iepriekšējām brillēm
- izgatavot jaunas lēcas ar dzidrināto pārklājumu

Paldies!